

Scholia in Apocalypsem (scholia 28-38)

28 (Μετὰ τὸ ἐγνωκέναι μέ, φησιν, ὅτι ἡ ρίζα Δαυεῖδ, ὁ νικήσας λέων ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, εἴληφεν τὸ βιβλίον ἐπὶ τῷ λῦσαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ) Εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων ἄρνιον ἑστηκὸς <ὡς> ἐσφαγμένον. μετὰ τὴν ἀνάστασιν καὶ ἀνάληψιν ὄφθην τὸ ἄρνιον οὐκέτι ἐσφαγμένον <ἀλλ' ὡς ἐσφαγμένον> ὤφθη καὶ ἔτι ἐστός, τουτέστιν οὐκέτι ἀλλοιούμενον. εἰοῦν κατὰ καινὴν στάσιν ἔχει λοιπὸν ἑπτὰ κέρατα, ἀγίαν βασιλείαν καὶ εὐλογημένην ἔχει, ταύτης γὰρ σύμβολον τὰ ἑπτὰ. πρὸς τοῖς ἑπτὰ κέρασι καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτὰ ἔχει, οὐκ ἄλλους ὄντας τῶν ἑπτὰ τοῦ θεοῦ πνευμάτων ἃ πορεύεται ἐπὶ τῆς γῆς ἐπισκοποῦντα τὰ πρὸς ἀνθρώπων πραττόμενα· συνάδει τούτοις τὸ ἑπτὰ ὀφθαλμοὶ Κυρίου εἶν ἐπιβλέποντε ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. 29 Εἴρηταί που Κατευθυνθήτω ἡ προευχή μου ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου· πλήρεις τούτων τῶν θυμιαμάτων φιάλαι τυγχάνουσι τὰ ἡγεμονικὰ τῶν γνησιῶς εὐχομένων Χριστῶ. ἐρεῖς δὲ καὶ τὰς κιθάρας τὴν ἡρμωμένην εὐμούσως καὶ εὐμελῶς δύναμιν αὐτῶν καθ' ἣν νοοῦσι καὶ ἀγαπῶσιν Χριστόν. τί δὲ κατὰ τὸ ἄδειν τὴν καινὴν ὥδην λέγουσιν ἢ τὸ Ἄξιος εἶ, ὃ δέσποτα σωτήρ, λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ τὰ ἐξῆς; προφανῶς δὲ περὶ τοῦ σταυρωθέντος ἐστὶ ταῦτα, ἀχθέντο ὡς πρόβατον ἐπὶ φαγῆν· ἐκ τῆς οὕτω γεναμένης σφαγῆς τὸ ῥεῦσαν αἷμα τιμὴ δίδοται ὑπὲρ τῶν σεσωσμένων. καὶ ἐπειδὴ μὴ ὑπὲρ μέρους ἢ ἐνὸς ἔθνους τῶν ἀνθρώπων ἐσταυρώθη, ἠγόρασεν τῷ αἵματι αὐτοῦ ἀπὸ πάσης φυλῆς Ἰσραὴλ καὶ διαλέκτου πάσης τῶν ἀνθρώπων. ἔτι μὴν καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους διαφορὰν διαφόρως ἔστι λαβεῖν φάσκοντα ὅτι ἐκ τῶν καθαρῶν καὶ σοφῶν ἀνθρώπων ληφθέντες ἀπὸ λαοῦ, οἱ δὲ ἀπὸ τῶν χυδαιότερων καὶ πολλῶν ἀπὸ ἔθνους ἠγοράσθησαν. πιστοῦται ἢ προτέρα ὑπόθεσις τὸν ἀριθμὸν τῶν εἴκοσι τεσσάρων πρεσβυτέρων ἐκ τῆς προκειμένης λέξεως· αὐτοὶ γὰρ ὡμολόγησαν ὡς ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἠγοράσθησαν καὶ ἐξελέγησαν. ἡμεῖς οὖν οἱ ἀναγινώσκοντες ταῦτα καὶ μαθόντες ὅτι τὰ θυμιαμάτα εἰσὶν αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων, καὶ πνευματικαὶ θυῖαι καὶ εὐπρόδεκτοι θεῷ αἱ ἀγαθαὶ πράξεις, ὀρώμεν ὅτι ἀπὸ τῆς Χριστοῦ ἐπιδημίας ἐν παντὶ τόπῳ θυμίαμα προάγεται τῷ ὀνόματι Κυρίου καὶ θυῖα καθάρα· μέγα γὰρ αὐτοῦ τὸ ὄνομα ἐστὶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, διὰ τὴν τοῦ Χριστοῦ διδασκαλίαν, ὡς φησὶν ὁ προφήτης. 30 Ἐκ τῶν γραφῶν ἔστιν εὐρεῖν ὡς <ὡς> περ σῶμα θεοῦ <ἐνεργῶν> εἰσὶ τινες, οἷον αἱ ὑπηρετικαὶ χεῖρε, καὶ ἐποπτικαὶ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἐπὶ τῶν εὐχῶν τεταγμένα ὄντα, καὶ ἀπελαστικαὶ προνοίας θεοῦ πόδες, τοῖς κατὰ γῆν διαιτωμένοις. ἐπεὶ οὖν μέλλει ἐρεῖν ὀργὴν θεοῦ μεγάλην, οὐ τὸ συμβεβηκὸς πάθος ὀνομάζεται, θεοῦ ὀργὴ καλούμενον, ἕξω ὑπάρχον αὐτοῦ, πλὴν εἰς χρεῖαν κατατασσόμενον τοῖς δεομένοις, ὧς καὶ παραδίδονται, ὡς ἀνάξιοι θεοῦ, ἵνα ποθήσωσι τὸν θεὸν οὗ καταπεφρονήκασιν ὅτε ὑπὸ τὴν τοῦ χείρονος ἐξουσίαν γίνονται. καὶ ἐστὶν ὀργὴ θεοῦ ὁ διάβολος. καὶ γὰρ ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Βασιλειῶν εἴρηται Καὶ προέθετο ὀργὴν Κυρίου ἐκκαῆσαι ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ ἐπέειπε τὸν Δαυὶδ λέγων· Βάδιζε καὶ ἀρίθμησον τὸν Ἰσραὴλ καὶ τὸν Ἰούδαν. καὶ ἐστὶν ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἢ ἐπειεῖα τὸν Δαυὶδ οὐχὶ λέγουσα ἀλλὰ λέγων· παρὰ αὐτὸν ἄρα τὸν θεόν, τὸν λεγόμενον εἰρηκέναι πολλά τινα πρὸς τοὺς ἁγίους, ἕτερα τίς ἐστὶν ἢ ὀργὴ αὐτοῦ ἢ ταῦτα λέγουσα καὶ κελεύουσα ἀμαρτάνειν ἀμαρτίαν ἐφ' ἣν κόλασις ἀπὸ θεοῦ ἀκολουθεῖ τῷ πεισθέντι τῇ τοιαύτῃ εἰρηκείᾳ ὀργῇ– καὶ πῶς ἢ κολάζουσα ἐπὶ τοῖς ἀμαρτήμασι καὶ δικαίως κολάζουσα ἀνασεῖει ἐπὶ ἀμαρτίαν, ἵνα πείσασα ἐπὶ τὸ ἀμαρτάνειν κολάση δικαίως; ἀδίκως γὰρ κολάσει ἢ αἰτία τῆς ἀμαρτίας τὸν ἡμαρτηκότα. ἀλλά, καθὼς εἴρηται, ὀργὴν θεοῦ οἶμαι εἶναι τὸν διάβολον τῷ ἀναπειθεῖν ἀμαρτάνειν, βουλόμενον ὑποχείριον λαβεῖν τὸν ἡμαρτηκότα ἐκ τοῦ ἀμαρτάνειν. καὶ γὰρ ἐν τῇ πρώτῃ τῶν Παραλειπομένων τὴν αὐτὴν αἰτίαν τοῦ Δαυὶδ ἱστορῶν οὕτω φησὶν Καὶ ἔτι ὁ διάβολος ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἐπέειπε τὸν Δαυὶδ τοῦ

ἀριθμῆαι τὸν Ἰσραήλ· τῇ γὰρ ἐπέσεισε προσηγορίᾳ ἐχρήσατο καὶ τῇ δευτέρᾳ τῶν Βασιλειῶν καὶ τῇ πρώτῃ τῶν Παραλειπομένων, τῇ μὲν ἐπὶ τῆς ὀργῆ τοῦ κυρίου τῇ δὲ ἐπὶ τοῦ διαβόλου. εἰ δὲ τὸ ἐπέσεισεν αἴτιον τοῦ ἀμαρτάνειν ἐστίν, αἴτιον δὲ τοῦ ἀμαρτάνειν ὁ διάβολός ἐστιν, διάβολος δι' ἀμφοτέρων τῶν προσηγοριῶν ὠνομάσθη, διὰ τε τῆς καθημαξευμένης καὶ τῆς τοὺς πολλοὺς λανθανούσης, τῆς αὐτὸν ὀνομαζούσης 20 ὀργὴν Κυρίου 20, κατὰ τὴν μεγάλην Ὠδὴν καὶ ἀλλαχοῦ λέγουσαν Ἄπε τειλα τὴν ὀργὴν οὐ <καὶ> κατέφαγεν αὐτοῦ ὡ καλάμην καὶ τὰ ἐξῆς· πᾶν γὰρ τὸ ἀποστελλόμενον ὑπὸ τινος, τοῦτο ἕτερόν ἐστιν τοῦ ἐξαποστέλλοντος. τίς οὖν ἂν εἴη ἡ ὀργὴ ἡ ἀποστελλομένη ἐπὶ τοὺς Αἰγυπτίους ἢ, ὡς ἐδιδάξαμεν ἐν τῇ πρώτῃ τῶν Παραλειπομένων, ὁ διάβολος; εἰ τοίνυν παραδίδοσθαι τῇ ὀργῇ τοῦ θεοῦ λέγονται οἱ ἀμαρτωλοί, νοητέον αὐτοὺς παραδίδοσθαι τῷ διαβόλῳ, ὡς ὁ Παῦλος τὸν Κορίνθιον καὶ οὐ παρέδωκε τῷ Σατανᾶ ἵνα παιδευθῶ ἰν μὴ βλαφημεῖν. Ἔχομεν καὶ ἀγγέλους ἐφορῶντας καὶ βοηθοῦντας ἡμῖν εὖ πράττουσι, καὶ κρίσις γίνεται καθολικὴ πρὸς τούτους πάντας, ὡς φησὶν· ἀνά ταθι γάρ φησι, κρίθητι πρὸ τὰ ὄρη, καὶ ἀκου ἄτω αν οἱ βουνοὶ φωνήν οὐ· ἀκού ατε, βουνοί, τὴν κρίνιν τοῦ Κυρίου. καὶ δοκεῖ ἐν τούτοις προστάσσεσθαι ὁ λόγος τοῦ θεοῦ κρίνεσθαι μετὰ τῶν ἐγκεχειρισμένων τὰ ἀνθρώπινα δυνάμειν, ἵνα δύνηται τις παραστήσαι εἰ, διὰ τὴν τινος ἀμέλειαν καὶ παράλειψιν τῶν ἐπιβαλλόντων αὐτῷ ὑπὲρ ἀνθρώπων, ἐν ἀμαρτήματι ἢ αἰτία γέγονεν. νοήσομεν δὲ τοῦτο χρησάμενοι παραδείγματι, φέρε εἰπεῖν, κρίσει λαοῦ μετὰ τῶν ἐπισκόπων καὶ κρίσει υἱῶν μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ κρίσει μανθανόντων μετὰ τοῦ διδασκάλου, ὅτε ποτὲ μὲν ὁ λαὸς τὴν αἰτίαν τῶν ἀμαρτημάτων αὐτοῦ δείξει παρὰ τῶν ἐπισκόπων γεγονέναι, ποτὲ δὲ ὁ ἐπίσκοπος, παραστήσας πάντα τὰ παρ' ἑαυτοῦ πεποικέναι <μηδὲ> ἔλλειπειναι τι τῶν ἐπιβαλλόντων σπουδαίῳ ἄρχοντι, τῶν ἐγκλημάτων ἔνοχον ἀποδείξει τὸν λαόν. τὸ δὲ ὅμοιον νόει καὶ περὶ υἱῶν τὴν παρὰ τοῖς πατράσιν ἀνατροφὴν αἰτι- <ω> μένων, καὶ περὶ αὐτῶν μὲν ἀπολογουμένων ἀποδεικνυόντων δὲ τοὺς πατέρας αἰτίους γεγονέναι τοιούτων πταισμάτων· ὁμοίως δὲ τούναντίον τῶν πατέρων ἀπολογουμένων ὡς μηδὲν παραλιπόντων εἰς τὴν κατὰ τὸν θεοῦ λόγον ἀνατροφὴν πρὸς τοὺς υἱούς, τῶν δὲ υἱῶν ἐλεγχόμενων <ὡς> παρὰ τὴν ἰδίαν ῥαθυμίαν ἐν ἀμαρτήμασι γενομένων. οὐ μακρὰν δὲ τούτων ἐστὶν νοῆσαι καὶ περὶ μαθητῶν καὶ διδασκάλων. 31 Σκυθρωπῶν μελλόντων ἐπιφέρεισθαι, ὑπηρετῶν τις ἄγγελος θεοῦ φων- <εἶ> πρὸς τοὺς ἐγχειρισθέντας τὰ ἐπίπονα, τέως μὴ ἐπάγειν αὐτὰ ἕως σφραγίδας ἐπὶ τῶν μετώπων λάβωσιν οἱ τοῦ θεοῦ δοῦλοι. ἐντέλλεται τοῦτο αὐτὸ λέξεσιν ἐτέραις ἐν Ἰεζεκιήλ τῷ προφήτῃ Κόπτετε καὶ μὴ φεῖδε θέ τι, ἐφ' οἷ δέ ἐ τι τὸ ημεῖον μὴ ἐγγίητε. μήποτε οὖν, ἐπεὶ οἱ κολαζόμενοι διὰ ἰδίας ἀμαρτίας τοῦτο πάσχουσιν, τοῖς δικαίοις χαρακτήρ τις σημαίνων τὴν προσοῦσαν αὐτοῖς δικαιοσύνην τίθεται ἐπὶ τοῦ μετώπου, τουτέστιν ἐπὶ τῆς <ἐπ' > ἀρετῇ παρρησίας αὐτῶν, οἱ τοῦ προκειμένου τυχόντες σημείου χάριν ὁμολογοῦντες τῷ δεδωκότι φασὶν Ἐ ημειώθη ἐφ' ἡμᾶ τὸ φῶ τοῦ προώπου οὐ Κύριε, καὶ πάλιν Δέδωκα τοῖ φοβούμενοι ε ημεῖν ἰν τοῦ φυγεῖν ἀπὸ προώπου τόξου. Ζητητέον εἰ δυνατὸν ἀπὸ τοῦ κατὰ σάρκα Ἰσραήλ, ἔτι ἐν τούτῳ Ἰωάννου τῷ βίῳ περιόντος, ἀνδρῶν παρθένων τοσαύτας εἶναι χιλιάδας, ἐπεὶ τοίνυν πολὺ τὸ ἀδύνατον ἢ αἰσθητὴ διήγησις φέρει, ἀληθῆ δὲ <δεῖ> εἶναι τὰ ἐν τῇ βίβλῳ ἀγία οὔση, ἀνάγκη κατὰ πνευματικὴν ἀκολουθίαν ἐκλαμβάνειν τὰ προκείμενα. ἀκόλουθον γὰρ τὸν ἀληθινὸν Ἰσραήλ, τὸν οὐκ ἔχοντα δόλον, εἰς φυλὰς διαιρεῖσθαι· τούτο <ου> οὖν τοῦ Ἰσραήλ <ἐάν τοσοῦτο> λέγωμεν πλῆθος ἀνδρῶν παρθένων εἶναι, οὐκ ἀδύνατόν τί φαμεν, οἱ γὰρ Χριστῷ προσεληλυθότες πάντες Ἰουδαῖοί τε καὶ Ἕλληνες συμπληροῦσι τὸ νοητὸν τοῦτο ἔθνος. καὶ ἐπεὶ οἱ οὕτως Ἑβραῖοι πολλὴν ἀρμονίαν καὶ συμφωνίαν ἔχουσιν, στρεφόμενοι περὶ αὐτοὺς ἐν τῷ καταρτίζεσθαι ἐνὶ νοῦ καὶ μιᾷ γνώμῃ, τοσοῦτω ἀριθμῷ καὶ ἴσαι διαιρέσεις αὐτοῦ ὑπέκινται. ἐστὶν τοίνυν τετράγωνος ὁ

ἀριθμὸς ἰσάκις ἰσοσκελισθεὶς ἀπὸ τοῦ ἰβ΄. δωδεκάκις γὰρ ἰβ΄ ρμδ΄. βεβαίως δὲ στάσεως σύμβολον τὸ τετράγ<ω>νον σχῆμα φέρει. 32 Παρακατιῶν λέγει ταύτας ρμδ΄ χιλιάδας παρθένους· καὶ ἐὰν λαμβάνης φυλάς ταύτας τὰς σωματικὰς τὰς λεγομένας ἐν τῷ Ἰσραήλ, ποῦ παρθένους, ποῦ ἰβ΄ χιλιάδας παρθενίας, εὐροις ἂν κατὰ φυλήν; ἀλλ' ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦτο εὐρίσκομεν, παρθενίαν ἐζηλωμένην διδάσκοντος αὐτὴν τοῦ Λόγου, οὐ κατ' ἐπιταγὴν οὐδὲ ἵνα βρόχον ἐπιβάλη τοῖς ἀκούουσιν, ἀλλ' αὐθαίρετον ἐν εὐφρο ὑνῆ καὶ ἀγαλλίαει, καθὼς γέγραπται. οὗτοι οὖν εἰσιν οἱ μετὰ γυναικῶν οὐκ ἐμολύνθησαν, ὡς εἴρηται, παρθένοι γὰρ εἰσιν· καὶ οὐχ εὐρέθη ψεῦδος ἐν τῷ στόματι αὐτῶν. 33 Αὗται αἱ λευκαὶ στολαὶ δύνανται δηλοῖν τὰς ἀχράντους προθέσεις καὶ πράξεις αὐτῶν. πρὸς ταῖς λευκαῖς στολαῖς ἅς εἰσιν περιβεβλημένοι, φοίνικας ἐν ταῖς χερσὶν κατέχουσιν, σύμβολον τῆς νίκης ἢ νενικήκα ἰν τὸν κόμον. Οὗτοι εἰσιν οἱ ἀπὸ τῆς μεγάλης θλίψεως ἐρχόμενοι, διὰ μαρτυρίου καὶ ὁμολογίας δηλονότι, καὶ τῶν ἄλλων περιστάσεων τῶν διὰ Χριστὸν ἅς ἐπάγουσιν τοῖς Ἰησοῦ μαθηταῖς οἱ πονηροὶ ἄνθρωποι τε καὶ δαίμονες, λευκάναντες καὶ πλύναντες ἅς περικέινται στολὰς τῷ αἵματι τοῦ ὑπὲρ αὐτῶν σφαγέντος ἄρνιου. ὅπως δὲ οἱ ἄνθρωποι νοήσωμεν τὸ ἀδιάστατον τῆς θεραπείας αὐτῶν, ὠνομάσθη ὁ παρ' ἡμῖν χρόνος τεμνόμενος εἰς ἡμέραν καὶ νύκτα. 34 Ἐπίστησον εἰ αἱ πλυθεῖσαι καὶ λευκανθεῖσαι στολαὶ τῶν ἐκ μεγάλης θλίψεως ἀναβεβηκότων εἶναι δύναται τὰ σώματα αὐτῶν, ἥδη προτεθεωρημένα ὡς ἀν<α>στάντα ἄφθαρτα καὶ πνευματικά. 35 Κρίνας ὁ θεὸς πληγαῖς ὑποβάλλειν τοὺς ἁμαρτωλοὺς, ἀπειράτους τῶν πληγῶν τούτων ἐνίου ἀνθρώπους εἶασεν, καὶ τοὺς ἔτι ἐμμένοντας οἷς εἰργάζοντο καὶ ὅσοι ἄγευστοι δις τῶν πληγῶν ἀπελείφθησαν, ἵνα ἔχωσι μετανοίας τόπον, ὥστε μὴ προσκυνεῖν ἔτι τὰ δαιμόνια τὰ χρύσεια καὶ τὰ ἐξ ἑτέρας ὕλης κατεσκευασμένα ἀγάλματα. δηλοῦται ὡς προσκυνοῦσί τινες τὰ δαιμόνια τὰ χρύσεια καὶ τὰ ἀργύρεα, χάλκεά τε καὶ ξύλινα· ἵνα δαιμόνια νοῆται τὰ ἐφεδρεύοντα πνεύματα τοῖς ἀψύχοις μορφώμασι. χρυσεὰ τε καὶ τὰ λοιπά, μὴ αἰσθανόμενα δι' ὄψεως καὶ ἀκοῆς μηδὲ βαδίζοντα, τὰ αἰσθητὰ ἀγάλματα. Στόμα γὰρ ἔχου ἰν καὶ οὐ λαλή ου ἰ καὶ τὰ ἐξῆς, ὡς γέγραπται ἐν τοῖς ψαλμοῖς. 36 Ὅτι οἱ μεγάλοι λόγοι σαφηνιζόμενοι βρονταὶ εἰσι τοῖς δικαίοις καὶ ὁ προφήτης τάχα μὲν δηλοῖ φάσκων φωνῇ τῇ βροντῇ ου ἐν τῷ τροχῷ· ζητήσεις γὰρ ἐκεῖ τροχόν, καὶ κυκλούμενον τὸν τροχόν ἰδὼν ὄψει ἐκεῖ βροντήν. ἐξετάζων δὲ καὶ τὰ περὶ τοὺς υἱοὺς τῆς βροντῆς Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, οὓς ἐκάλεσεν ὁ Ἰησοῦς Βοανεργέ, ὃ ἐτιν υἱοὶ βροντῇ, εὐρήσεις αὐτοὺς εἰκότως υἱοῦ βροντῇ κεκλημένους διὰ τὴν μεγαλοφωνίαν τῶν νοημάτων καὶ δογμάτων αὐτῶν. Ἦκουσα γὰρ (φησί) βροντῶν ἑπτὰ, καὶ ὅσα ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ ἔμελλον γράφειν καὶ ἐλέχθη μοι Μὴ γράψης ὅσα ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταί. ἄρα νοεῖς ἐπὶ τούτων ὅτι αἱ τοιαῦται βρονταὶ ἐλάλησαν λόγους δυναμένους γράφεσθαι καὶ μὴ γράφεσθαι· καὶ ὅτι ἤκουσεν ἐνάρθρου φωνῆς διὰ τῆς τοιαύτης φωνῆς ὁ ἱερὸς Ἰωάννης. ἀλλὰ μήποτε αἱ ἑπτὰ βρονταὶ αἱ ἐλαληκυῖαι τῷ Ἰωάννη, ἐὰν προσσχῆς τῇ γραφῇ, εὐρήσεις τίνες εἰσίν· μία βροντῇ οφία· ἄλλη βροντῇ ὑνε ἰ· τρίτη βροντῇ βουλή· τετάρτη βροντῇ ἰχύ· γνῶ ἰ πέμπτη βροντῇ <εὐέβεια> ἔκτη· ἑβδόμη βροντῇ φόβο. ἐὰν ταῦτα λαλουσῶν ἀκούσω τῶν βροντῶν, <οὐ> δύναμαι γράφειν, οὐδὲ γὰρ αὐτὸν τὸν κόμον χωρῆαι τὰ γραφόμενα βιβλία ἀπὸ φωνῆς τῶν ἁγίων βροντῶν τῶν λαλουσῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν. 37 Καὶ ἦλθεν ἡ ὀργὴ σου καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν κατὰ τὸν τῆς συντελείας καιρὸν, φανερωθέντων πάντων τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῷ λαβεῖν ἕκα τον ἐπαξίως τῶν βεβιωμένων. ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ συνίσταται, ἦν ἕκαστος ἐθεῖ ἀυρί εν ἑαυτῷ ἐν ἡμέρᾳ ὀργῇ καὶ ἀποκαλύψω δικαιοκρια τοῦ θεοῦ· ἐν ᾧ καιρῷ καὶ ὁ τῶν προφητῶν καὶ ἁγίων <καὶ> φοβουμένων τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μισθὸς ἀποδοθήσεται. τῶν οὖν μισθὸν ληψομένων τρία τάγματα δηλοῦται, προφητῶν καὶ ἁγίων καὶ ἐτέρων φοβουμένων τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ. καὶ ὅρα <εἰ> οἱ

είσαγόμενοι εἰς εὐλάβειαν σημαίνονται τῷ φοβεῖσθαι τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ, οἱ δὲ αὐτὸν καὶ μὴ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἔτι φοβούμενοι τῇ τῶν ἁγίων προσηγορίᾳ· φοβήθητε γὰρ τὸν Κύριον οἱ ἅγιοι αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν ὑ τέρημα τοῖ φοβουμένοι αὐτόν. <καὶ εἰκὸς> ὡς ἓν εἶδει τούτων τῶν ἁγίων εὐρήσεις τοὺς προφήτας· ἐπὶ πλεῖον γὰρ προφήτου ὁ ἅγιος· ἀνάγκη γὰρ τὸν θεοῦ προφήτην καὶ ἅγιον εἶναι, ἀλλ' οὐκ ἀντιστρέφει· πολλοὶ ἅγιοι ὄντες οὐ προφητεύουσιν. 38 Ὅρα μὴ ὁ δράκων πολεμήσας μετὰ τῶν ἀγγέλων καὶ θλιβείς, βληθείς κάτω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔσυρεν πίπτων τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, ἅτινα ἄστρα θείας δυνάμεις οὔσας <εἰκὸς> συναπεστατηκέναι αὐτῷ καὶ συγκατενεχθῆναι τῷ δράκοντι· ὡς Ἡσαΐας φησὶν πῶ ἐξέπε εν ὁ ἐὼ φόρο ἐξ οὐρανοῦ;